

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Δικαστικές Διαδικασίες](#) > [Αστικές Υποθέσεις](#) > [Προθεσμίες Των Διαδικασιών](#) > [Germany](#)

Προθεσμίες των διαδικασιών

Περιεχόμενο που
παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Γερμανία

1 Ποια είναι τα είδη προθεσμιών που εφαρμόζονται στις αστικές διαδικασίες;

Στα άρθρα 214 έως 229 του γερμανικού Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Zivilprozessordnung) προβλέπονται οι γενικοί κανόνες για τις δικονομικές προθεσμίες, ενώ ειδικές διατάξεις για επιμέρους προθεσμίες περιλαμβάνονται σε άλλα άρθρα του κώδικα.

Κατ' αρχήν γίνεται διάκριση μεταξύ των λεγόμενων «γνήσιων προθεσμιών» (eigentliche Fristen), δηλαδή των χρονικών διαστημάτων εντός των οποίων οι μετέχοντες στη διαδικασία δύνανται ή, ενίοτε, οφείλουν (διότι σε αντίθετη περίπτωση θα χάσουν κάποιο δικαίωμα που τους αναγνωρίζεται) να προβούν σε συγκεκριμένες διαδικαστικές πράξεις, και των λεγόμενων «μη γνήσιων προθεσμιών (uneigentliche Fristen), εντός των οποίων το δικαστήριο πρέπει βάσει του νόμου να προβεί σε συγκεκριμένες ενέργειες στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων του.

Στο πλαίσιο των «γνήσιων προθεσμιών» γίνεται περαιτέρω διάκριση μεταξύ των νόμιμων προθεσμιών, η διάρκεια των οποίων καθορίζεται από τον νόμο, και των δικαστικών προθεσμιών, των οποίων η διάρκεια επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου. Στις νόμιμες προθεσμίες συγκαταλέγονται και οι λεγόμενες «υποχρεωτικές προθεσμίες» (Notfristen), σύμφωνα με το άρθρο 224 παράγραφος 1 δεύτερη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το οποίο περιλαμβάνει τον ορισμό τους και των οποίων δεν επιτρέπεται ούτε η σύντμηση ούτε η παράταση.

Σε αντίθεση με τις υποχρεωτικές και τις μη γνήσιες προθεσμίες, οι δικαστικές και οι νόμιμες προθεσμίες μπορούν να συντηθούν κατόπιν σχετικής συμφωνίας των διαδίκων, όχι όμως και να παραταθούν. Στην περίπτωση των δικαστικών προθεσμιών είναι δυνατή κατ' αρχήν η μεταβολή της προθεσμίας (παράταση ή σύντμηση) με απόφαση του δικαστηρίου, ενώ για τις νόμιμες προθεσμίες κάτι τέτοιο είναι δυνατόν μόνο στις καθοριζόμενες από τον νόμο περιπτώσεις. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, για να προβεί το δικαστήριο σε μεταβολή της προθεσμίας, πρέπει οπωσδήποτε ένας εκ των διαδίκων να αποδείξει την ύπαρξη σχετικών σοβαρών λόγων.

Στο πλαίσιο των αστικών δικών οι διάδικοι οφείλουν επίσης να τηρούν, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες προθεσμίες:

α) Σε διαδικασία έκδοσης διαταγής πληρωμής

Στη διαδικασία έκδοσης διαταγής πληρωμής (Mahnverfahren) μπορεί να ασκηθεί ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 692 παράγραφος 1 σημείο 3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και ανακοπή κατά της διαταγής αναγκαστικής εκτέλεσης σύμφωνα με το άρθρο 700 παράγραφος 1 και το άρθρο 339 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο εβδομάδων. Αν δεν ασκηθεί ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής και ο αιτών δεν ζητήσει την έκδοση διαταγής αναγκαστικής εκτέλεσης εντός προθεσμίας έξι μηνών, η διαταγή πληρωμής παύει να ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 701 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

β) Σε διαγνωστική δίκη

1. Το άρθρο 132 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ορίζει γενικώς ότι, για την εξασφάλιση της έγκαιρης προετοιμασίας της προφορικής διαδικασίας και της προσήκουσας άσκησης του δικαιώματος δικαστικής ακρόασης, τα προπαρασκευαστικά δικόγραφα πρέπει να υποβάλλονται στο δικαστήριο εγκαίρως ώστε να είναι δυνατή η επίδοσή τους στον αντίδικο τουλάχιστον μία εβδομάδα πριν από την ακροαματική διαδικασία. Τα προπαρασκευαστικά δικόγραφα που περιλαμβάνουν αντίκρουση νέου ισχυρισμού πρέπει να επιδίδονται ή να κοινοποιούνται τουλάχιστον τρεις ημέρες πριν από την ακροαματική διαδικασία.
2. Σε περίπτωση που ο δικαστής ορίσει προκαταρκτική πρώτη δικάσιμο, πρέπει να τάξει στον εναγόμενο προθεσμία τουλάχιστον δύο εβδομάδων για να αντικρούσει την αγωγή (βλ. άρθρο 275 παράγραφος 1 πρώτη περίοδος, άρθρο 275 παράγραφος 3 και άρθρο 277 παράγραφος 3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Εάν ο δικαστής διατάξει τη διεξαγωγή έγγραφης προδικασίας, ο εναγόμενος οφείλει να δηλώσει εάν προτίθεται να αντικρούσει την αγωγή εντός υποχρεωτικής προθεσμίας δύο εβδομάδων (άρθρο 276 παράγραφος 1 πρώτη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Το δικαστήριο του τάσσει τότε πρόσθετη προθεσμία δύο τουλάχιστον εβδομάδων για να υποβάλει έγγραφη αντίκρουση (άρθρο 276 παράγραφος 1 δεύτερη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Ο πρόεδρος του δικαστηρίου μπορεί κατόπιν να τάξει στον ενάγοντα προθεσμία για να υποβάλει εγγράφως απαντητικό υπόμνημα στην αντίκρουση της αγωγής (άρθρο 276 παράγραφος 3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).
3. Εάν ο εναγόμενος δεν δηλώσει εγκαίρως την πρόθεσή του να αντικρούσει την αγωγή, το δικαστήριο εκδίδει, κατόπιν αίτησης του ενάγοντος και άνευ ακροαματικής διαδικασίας, απόφαση με την οποία κάνει δεκτή την (νόμω βάσιμη) αγωγή δυνάμει του άρθρου 331 παράγραφος 3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (η απόφαση αυτή καλείται «απόφαση ερήμην» — *Versäumnisurteil*). Ερήμην απόφαση εκδίδεται επίσης σε περίπτωση που ο ενάγων ή ο εναγόμενος δεν εμφανισθεί στη δικάσιμο ή δεν μετέσχει στη συζήτηση επί της ουσίας της υπόθεσης. Ο διάδικος εις βάρος του οποίου έχει εκδοθεί απόφαση ερήμην μπορεί, εντός υποχρεωτικής προθεσμίας δύο εβδομάδων από την επίδοση ή κοινοποίηση της ερήμην απόφασης, να ασκήσει το ένδικο μέσο της ανακοπής (βλ. άρθρο 338 και άρθρο 339 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Εάν η ανακοπή είναι παραδεκτή (ιδίως από την άποψη της εμπρόθεσμης άσκησης της), η διαδικασία επανέρχεται στην προ της ερημοδικίας κατάσταση.
4. Η υποχρεωτική προθεσμία για την άσκηση του ένδικου μέσου της έφεσης (*Berufung*) είναι ένας μήνας (άρθρο 517 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), ενώ η προθεσμία για την υποβολή του υπομνήματος στο οποίο εκτίθενται οι λόγοι της έφεσης είναι δύο μήνες (άρθρο 520 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Αμφότερες οι προθεσμίες αρχίζουν να τρέχουν από την επίδοση ή κοινοποίηση της πλήρους δικαστικής απόφασης και πάντως το αργότερο πέντε μήνες μετά τη δημοσίευση της απόφασης. Για την απάντηση στην έφεση μπορεί να ταχθεί δικαστική προθεσμία τουλάχιστον δύο εβδομάδων (βλ. άρθρο 521 παράγραφος 2 και άρθρο 277 παράγραφος 3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).
5. Σε περίπτωση που το δευτεροβάθμιο δικαστήριο (*Berufungsgericht*) αποφανθεί ότι δεν είναι δυνατή η άσκηση του ένδικου μέσου της αναίρεσης (*Revision*), ο θιγόμενος διάδικος δύναται να ασκήσει προσφυγή εντός υποχρεωτικής προθεσμίας ενός μηνός από την επίδοση ή κοινοποίηση της πλήρους δικαστικής απόφασης (βλ. άρθρο 544 παράγραφος 1 και άρθρο 544 παράγραφος 3 πρώτη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Η προθεσμία για την υποβολή του υπομνήματος στο οποίο εκτίθενται οι λόγοι της προσφυγής είναι δύο μήνες από την επίδοση ή κοινοποίηση της πλήρους απόφασης και πάντως το αργότερο επτά μήνες μετά τη δημοσίευση της απόφασης.
6. Η προθεσμία για την άσκηση αναίρεσης είναι επίσης υποχρεωτική και διαρκεί έναν μήνα (άρθρο 548 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), ενώ η προθεσμία για την αιτιολόγηση της αναίρεσης είναι δύο μήνες (άρθρο 551 παράγραφος 2 δεύτερη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Αμφότερες οι προθεσμίες αρχίζουν να τρέχουν από την επίδοση ή κοινοποίηση της πλήρους δικαστικής απόφασης και πάντως το αργότερο πέντε μήνες μετά τη δημοσίευση της απόφασης.
7. Το ένδικο μέσο της άμεσης προσφυγής (*sofortige Beschwerde*) κατά διατάξεων που εκδίδει το δικαστήριο κατά την εκδίκαση της υπόθεσης (*Beschluss*) πρέπει να ασκηθεί εντός υποχρεωτικής προθεσμίας δύο εβδομάδων από την επίδοση ή κοινοποίηση της διάταξης και, πάντως, το αργότερο μετά την παρέλευση πέντε μηνών και δύο εβδομάδων από τη δημοσίευση της απόφασης (άρθρο 569 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Η προθεσμία για την άσκηση αναίρεσης (*Rechtsbeschwerde*), η οποία πρέπει να αφορά μόνο νομικά σφάλματα, είναι υποχρεωτική και διαρκεί έναν μήνα από την επίδοση ή κοινοποίηση της δικαστικής απόφασης (άρθρο 575 παράγραφος 1 πρώτη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), ενώ για την αιτιολόγησή της προβλέπεται προθεσμία ενός μηνός (άρθρο 575 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).
8. Σε περίπτωση που ένας διάδικος παραλείψει, χωρίς δική του υπαιτιότητα, να προβεί σε κάποια από τις διαδικαστικές ενέργειες που απαριθμούνται στο άρθρο 233 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.χ. δεν

τηρήσει υποχρεωτική προθεσμία ή προθεσμία αιτιολόγησης άσκησης ένδικου μέσου), μπορεί να υποβάλει αίτηση για την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση. Η αίτηση αυτή πρέπει να υποβληθεί εντός προθεσμίας δύο εβδομάδων από την άρση του κωλύματος (άρθρο 234 παράγραφοι 1 και 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Εάν η ημερομηνία έναρξης της προθεσμίας εξαρτάται από τον χρόνο της επίδοσης ή κοινοποίησης (βλέπε την απάντηση στο ερώτημα 4), πρέπει να εξετάζεται κατά πόσον η επίδοση ή κοινοποίηση πραγματοποιήθηκε έγκυρα. Σε περίπτωση που εφαρμόζεται κάποια εναλλακτική μέθοδος επίδοσης ή κοινοποίησης, η εγκυρότητά της δεν εξαρτάται από το κατά πόσον ο αποδέκτης έλαβε πράγματι γνώση του περιεχομένου της πράξης. Ωστόσο, σε όλες τις περιπτώσεις αποτελεί προϋπόθεση η διεύθυνση επίδοσης ή κοινοποίησης να (εξακολουθεί να) ανταποκρίνεται πράγματι στον τόπο κατοικίας ή εργασίας του προς τον οποίο η επίδοση.

Εάν ο αποδέκτης δεν έχει λάβει γνώση, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να στραφεί νομικώς κατά της εκδοθείσας δικαστικής απόφασης, δύναται υπό ορισμένες προϋποθέσεις να υποβάλει αίτηση για την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση (βλ. απάντηση στο ερώτημα 4). Σχετικά με το θέμα της έναρξης ισχύος της προθεσμίας στις εν λόγω περιπτώσεις, βλέπε την απάντηση στο ερώτημα 16.

2 Κατάλογος των αργιών που προβλέπονται βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71, της 3ης Ιουνίου 1971.

- Πρωτοχρονιά: 1η Ιανουαρίου
- Θεοφάνια: 6 Ιανουαρίου (μόνο στη Βάδη-Βιρτεμβέργη, τη Βαυαρία και τη Σαξονία-Άνχαλτ)
- Διεθνής Ημέρα της Γυναίκας: 8 Μαρτίου (μόνο στο Βερολίνο)
- Μεγάλη Παρασκευή: η ημερομηνία δεν είναι σταθερή (περίπου τέλη Μαρτίου / αρχές Απριλίου)
- Κυριακή του Πάσχα: η ημερομηνία δεν είναι σταθερή (περίπου τέλη Μαρτίου / αρχές Απριλίου)
- Δευτέρα του Πάσχα: η ημερομηνία δεν είναι σταθερή (περίπου τέλη Μαρτίου / αρχές Απριλίου)
- 1η Μαΐου/Εργατική Πρωτομαγιά: 1η Μαΐου
- της Αναλήψεως: η ημερομηνία δεν είναι σταθερή (μία Πέμπτη του Μαΐου)
- Κυριακή της Πεντηκοστής: η ημερομηνία δεν είναι σταθερή (Μάιος ή Ιούνιος)
- Δευτέρα της Πεντηκοστής: η ημερομηνία δεν είναι σταθερή (Μάιος ή Ιούνιος)
- Εορτή της Αγίας Δωρεάς («Fronleichnam»): η ημερομηνία δεν είναι σταθερή (μία Πέμπτη περίπου στα τέλη Μαΐου / μέσα Ιουνίου) [μόνο στη Βάδη-Βιρτεμβέργη, τη Βαυαρία, την Έση, τη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία, τη Ρηνανία-Παλατινάτο, το Σάαρ, τη Σαξονία (περιφερειακά) και τη Θουριγγία (περιφερειακά)]
- Κοίμηση της Θεοτόκου: 15 Αυγούστου [μόνο στη Βαυαρία (περιφερειακά) και στο Σάαρ]
- Ημέρα της Γερμανικής Ενότητας: 3 Οκτωβρίου
- Ημέρα της Μεταρρύθμισης: 31 Οκτωβρίου (μόνο στο Βραδεμβούργο, τη Βρέμη, το Αμβούργο, το Μεκλεμβούργο - Δυτική Πομερανία, την Κάτω Σαξονία, τη Σαξονία, τη Σαξονία-Άνχαλτ, το Σλέσβιχ-Χολστάιν και τη Θουριγγία)
- Εορτή των Αγίων Πάντων: 1η Νοεμβρίου (μόνο στη Βάδη-Βιρτεμβέργη, τη Βαυαρία, τη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία, τη Ρηνανία-Παλατινάτο και το Σάαρ)
- Εορτή της Μετανοίας (Büßs-und Bettag): η ημερομηνία δεν είναι σταθερή (μία Τετάρτη περίπου μέσα με τέλη Νοεμβρίου) (μόνο στη Σαξονία)
- 1η αργία των Χριστουγέννων: 25 Δεκεμβρίου
- 2η αργία των Χριστουγέννων: 26 Δεκεμβρίου

3 Ποιοι είναι οι ισχύοντες γενικοί κανόνες για τις προθεσμίες στις διάφορες αστικές διαδικασίες;

Το άρθρο 222 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ορίζει ότι για τον υπολογισμό κάθε δικονομικής προθεσμίας εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 187 έως 193 του Αστικού Κώδικα (Bürgerliches Gesetzbuch).

Αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού των προθεσμιών αναφέρονται στις απαντήσεις στα ερωτήματα 7-9 παρακάτω.

4 Όταν μια πράξη ή μια διατύπωση πρέπει να διενεργηθεί εντός μιας συγκεκριμένης προθεσμίας, ποιο είναι το χρονικό σημείο έναρξης της προθεσμίας;

Κατά κανόνα, η έναρξη της προθεσμίας εξαρτάται από την επίδοση ή κοινοποίηση της πράξης στην οποία μπορεί να εναντιωθεί ο αντίδικος ή της δικαστικής απόφασης κατά της οποίας είναι δυνατή η άσκηση ένδικου μέσου (πρβλ., για παράδειγμα, το άρθρο 276 παράγραφος 1 πρώτη περίοδος, το άρθρο 329 παράγραφος 2 δεύτερη περίοδος και το άρθρο 339 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Η προθεσμία για την άσκηση έφεσης, αναίρεσης ή προσφυγής αρχίζει με την επίδοση ή κοινοποίηση της αντίστοιχης δικαστικής απόφασης (άρθρα 517 και 548, και άρθρο 569 παράγραφος 1 δεύτερη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Σε περίπτωση, ωστόσο, που δεν γίνει επίδοση ή κοινοποίηση ή γίνει μεν αλλά κατά τρόπο που συνεπάγεται την ακυρότητά της και δεν πραγματοποιηθεί καμία ενέργεια προς θεραπεία της ακυρότητας κατ' εφαρμογή του άρθρου 189 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, η προθεσμία αρχίζει ούτως ή άλλως να τρέχει μετά την παρέλευση πέντε μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης. Στην περίπτωση αυτή, η πεντάμηνη προθεσμία υποκαθιστά την επίδοση ή κοινοποίηση. Παρόμοια ρύθμιση προβλέπεται και για την προσφυγή κατά απόφασης του δικαστηρίου με την οποία απορρίπτεται αίτηση ενός διαδίκου, αν και η προθεσμία που υποκαθιστά την επίδοση ή κοινοποίηση εν προκειμένω είναι εξαμήνη (άρθρο 544 παράγραφος 3 πρώτη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Διαφορετική ρύθμιση για την έναρξη της προθεσμίας προβλέπεται για την άσκηση ορισμένων ένδικων μέσων με τα οποία είναι δυνατόν να ανατραπεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το δεδικασμένο δικαστικής απόφασης:

- Η προθεσμία για την υποβολή αίτησης επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση (Wiedereinsetzung in den vorigen Stand) αρχίζει την ημέρα κατά την οποία εξέλιπε το κώλυμα (άρθρο 234 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).
- η προθεσμία για την άσκηση ένστασης λόγω σφάλματος της διαδικασίας που άπτεται της ακρόασης των διαδίκων σύμφωνα με το άρθρο 321a του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Anhörungsrüge) αρχίζει να τρέχει από τη στιγμή που ο θιγόμενος διάδικος πληροφορείται την προσβολή του δικαιώματος δικαστικής ακρόασης των διαδίκων (άρθρο 321a παράγραφος 2 πρώτη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).
- η προθεσμία για την άσκηση αναψηλάφησης (Nichtigkeitsklage) ή αγωγής αποκατάστασης (Restitutionsklage, με αίτημα την επανάληψη της διαδικασίας σύμφωνα με τα άρθρα 578 και επόμενα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) αρχίζει να τρέχει την ημέρα κατά την οποία ο διάδικος έλαβε γνώση του λόγου αμφισβήτησης, αν και οπωσδήποτε όχι πριν από την τελεσιδικία της δικαστικής απόφασης (άρθρο 586 παράγραφος 2 πρώτη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Όσον αφορά το χρονικό σημείο εντός μιας προθεσμίας μέχρι το οποίο πρέπει να διενεργηθεί η διαδικαστική πράξη ώστε να τηρηθεί η προθεσμία, ισχύουν τα ακόλουθα:

Μια διαδικαστική προθεσμία θεωρείται ότι έχει τηρηθεί εφόσον πριν από την παρέλευση της τελευταίας ημέρας της προθεσμίας διενεργηθεί η αντίστοιχη διαδικαστική πράξη, που κατά κανόνα έγκειται στη νομότυπη υποβολή στο δικαστήριο της πράξης με την οποία η προθεσμία λογίζεται τηρηθείσα, μαζί με την αντίστοιχη διαδικαστική δήλωση. Επομένως, καταρχήν δεν είναι κρίσιμη η χρονική στιγμή της αποστολής της πράξης, αλλά η χρονική στιγμή της παραλαβής της από το δικαστήριο. Εξάλλου, η προθεσμία μπορεί να αξιοποιηθεί μέχρι και την τελευταία στιγμή, δηλαδή μέχρι τα μεσάνυχτα της τελευταίας ημέρας.

Όσον αφορά τον τρόπο εξακρίβωσης της έναρξης της προθεσμίας, ισχύουν τα εξής:

Σύμφωνα με το άρθρο 187 παράγραφος 1 του Αστικού Κώδικα, σε περίπτωση που για την έναρξη της προθεσμίας είναι κρίσιμο κάποιο γεγονός ή κάποια χρονική στιγμή που επισυμβαίνει κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης ημέρας, η εν λόγω ημέρα δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της προθεσμίας.

5 Μπορεί η έναρξη της προθεσμίας να επηρεαστεί ή να τροποποιηθεί από τον τρόπο κοινοποίησης ή επίδοσης εγγράφων (προσωπική επίδοση από

δικαστικό επιμελητή ή ταχυδρομική επίδοση);

Όχι. Όταν για την έναρξη μιας προθεσμίας θεωρείται κρίσιμος ο χρόνος της επίδοσης ή κοινοποίησης (βλέπε την απάντηση στο ερώτημα 4), δεν έχει καμία σημασία ο τρόπος επίδοσης ή κοινοποίησης. Η επίδοση ή κοινοποίηση θεωρείται συντελεσθείσα από τη στιγμή κατά την οποία είτε περιέρχεται στον αποδέκτη η προς επίδοση ή κοινοποίηση πράξη (άρθρο 177 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) είτε χρησιμοποιείται κάποια από τις εναλλακτικές μεθόδους επίδοσης ή κοινοποίησης (οι οποίες καθορίζονται στα άρθρα 178, 180 και 181 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, π.χ. παράδοση σε ενήλικο μέλος της οικογένειας του αποδέκτη ή τοποθέτηση σε γραμματοκιβώτιο). Στην ηλεκτρονική επίδοση ή κοινοποίηση εφαρμόζεται το άρθρο 173 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

6 Αν η επέλευση ενός γεγονότος αποτελεί την έναρξη της προθεσμίας, η ημέρα επέλευσης του γεγονότος συνεκτιμάται στον υπολογισμό της προθεσμίας;

Σύμφωνα με το άρθρο 222 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας σε συνδυασμό με το άρθρο 187 παράγραφος 1 του Αστικού Κώδικα, σε περίπτωση που για την έναρξη της προθεσμίας είναι κρίσιμο κάποιο γεγονός ή κάποια χρονική στιγμή που επισυμβαίνει κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης ημέρας, η εν λόγω ημέρα δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της προθεσμίας.

7 Όταν μια προθεσμία προσδιορίζεται κατά ημέρες, ο αριθμός των αναφερόμενων ημερών περιλαμβάνει τις ημερολογιακές ημέρες ή τις εργάσιμες ημέρες;

Πρόκειται για ημερολογιακές και όχι για εργάσιμες ημέρες, πρβ. άρθρο 222 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και άρθρο 188 (παράγραφος 1 του Αστικού Κώδικα). Ωστόσο, εάν η λήξη της προθεσμίας συμπίπτει με Σάββατο, Κυριακή ή άλλη αργία γενικής ισχύος που αναγνωρίζεται από το κράτος του τόπου της δήλωσης ή της εκπλήρωσης, τότε η προθεσμία παρατείνεται έως την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα (βλ. άρθρο 222 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και άρθρο 193 του BGB).

8 Όταν η προθεσμία προσδιορίζεται κατά εβδομάδες, μήνες ή έτη;

Εάν μια προθεσμία είναι εκπεφρασμένη σε εβδομάδες, σε μήνες ή σε χρονικό διάστημα που περιλαμβάνει περισσότερους του ενός μήνες (έτος, μισό έτος, τρίμηνο κ.λπ.) και για την έναρξή της κρίσιμο είναι κάποιο γεγονός ή κάποια χρονική στιγμή εντός της διάρκειας ορισμένης ημέρας (δηλαδή, για τον υπολογισμό της εν λόγω προθεσμίας δεν συνυπολογίζεται αυτή η ημέρα), τότε η προθεσμία λήγει με την εκπνοή της ημέρας εκείνης της τελευταίας εβδομάδας ή του τελευταίου μήνα η οποία αντιστοιχεί κατ' όνομα ή κατ' αριθμό στην ημερομηνία κατά την οποία συνέβη το γεγονός ή στην οποία ανήκε η χρονική στιγμή έναρξης της προθεσμίας (βλ. άρθρο 222 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και άρθρο 188 παράγραφος 2 πρώτη περίπτωση του Αστικού Κώδικα). Εάν κρίσιμο χρονικό σημείο για την έναρξη μιας προθεσμίας είναι η έναρξη ορισμένης ημέρας (δηλαδή, για τον υπολογισμό της εν λόγω προθεσμίας συνυπολογίζεται αυτή η ημέρα), τότε η προθεσμία λήγει με την εκπνοή της ημέρας εκείνης της τελευταίας εβδομάδας ή του τελευταίου μήνα η οποία προηγείται της ημέρας που αντιστοιχεί κατ' όνομα ή κατ' αριθμό στην ημερομηνία έναρξης της προθεσμίας (βλ. άρθρο 222 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και άρθρο 188 παράγραφος 2 δεύτερη περίπτωση του Αστικού Κώδικα).

Σε περίπτωση που μια προθεσμία είναι εκπεφρασμένη σε μήνες και για την κρίσιμη για την εκπνοή της προθεσμίας ημέρα δεν υπάρχει αντίστοιχη ημέρα στον τελευταίο μήνα, τότε γίνεται δεκτό ότι η προθεσμία λήγει με το πέρας της τελευταίας ημέρας του μήνα (π.χ. για προθεσμία ενός μηνός με έναρξη στις 30 Ιανουαρίου, η λήξη της προθεσμίας θα είναι στις 28 Φεβρουαρίου) (βλ. άρθρο 188 παράγραφος 3 του Αστικού Κώδικα).

9 Πότε λήγει η προθεσμία όταν προσδιορίζεται κατά εβδομάδες, μήνες ή έτη;

Βλέπε το ερώτημα 8.

10 Αν η προθεσμία λήγει Σάββατο, Κυριακή ή ημέρα δημόσιας αργίας ή μη εργάσιμη ημέρα, παρατείνεται μέχρι την πρώτη επόμενη εργάσιμη ημέρα;

Σε περίπτωση που η λήξη μιας προθεσμίας συμπίπτει με Σάββατο, Κυριακή ή άλλη αργία γενικής ισχύος που αναγνωρίζεται από το κράτος του τόπου της δήλωσης ή της εκπλήρωσης, η ημέρα αυτή δε υπολογίζεται και γίνεται δεκτό ότι η προθεσμία εκπνέει την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα (άρθρο 222 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και άρθρο 193 του Αστικού Κώδικα).

11 Υπάρχουν ορισμένες περιστάσεις στις οποίες παρατείνονται οι προθεσμίες; Από ποιες προϋποθέσεις εξαρτώνται οι παρατάσεις αυτές;

Η παράταση των προθεσμιών επαφίεται κατά κανόνα στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου. Ωστόσο, δεν επιτρέπεται η παράταση των υποχρεωτικών προθεσμιών. Σε ορισμένες περιπτώσεις απαιτείται η συγκατάθεση του αντιδίκου.

12 Ποιες είναι οι προθεσμίες για την άσκηση ένδικων μέσων;

1. Η υποχρεωτική προθεσμία για την άσκηση του ένδικου μέσου της έφεσης (Berufung) είναι ένας μήνας (άρθρο 517 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), ενώ η προθεσμία για την υποβολή του υπομνήματος στο οποίο εκτίθενται οι λόγοι της έφεσης είναι δύο μήνες (άρθρο 520 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Αμφότερες οι προθεσμίες αρχίζουν να τρέχουν από την επίδοση ή κοινοποίηση της πλήρους δικαστικής απόφασης και πάντως το αργότερο πέντε μήνες μετά τη δημοσίευση της απόφασης. Για την απάντηση στην έφεση μπορεί να ταχθεί δικαστική προθεσμία τουλάχιστον δύο εβδομάδων (βλ. άρθρο 521 παράγραφος 2 και άρθρο 277 παράγραφος 3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).
2. Σε περίπτωση που το δευτεροβάθμιο δικαστήριο (Berufungsgericht) αποφανθεί ότι δεν είναι δυνατή η άσκηση του ένδικου μέσου της αναίρεσης (Revision), ο θιγόμενος διάδικος δύναται να ασκήσει προσφυγή εντός υποχρεωτικής προθεσμίας ενός μηνός από την επίδοση ή κοινοποίηση της πλήρους δικαστικής απόφασης (βλ. άρθρο 544 παράγραφος 1 και άρθρο 544 παράγραφος 3 πρώτη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Η προθεσμία για την υποβολή του υπομνήματος στο οποίο εκτίθενται οι λόγοι της προσφυγής είναι δύο μήνες από την επίδοση ή κοινοποίηση της πλήρους απόφασης και πάντως το αργότερο επτά μήνες μετά τη δημοσίευση της απόφασης (άρθρο 544 παράγραφος 4 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).
3. Η προθεσμία για την άσκηση αναίρεσης είναι επίσης υποχρεωτική και διαρκεί έναν μήνα (άρθρο 548 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), ενώ η προθεσμία για την αιτιολόγηση της αναίρεσης είναι δύο μήνες (άρθρο 551 παράγραφος 2 δεύτερη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Αμφότερες οι προθεσμίες αρχίζουν να τρέχουν από την επίδοση ή κοινοποίηση της πλήρους δικαστικής απόφασης και πάντως το αργότερο πέντε μήνες μετά τη δημοσίευση της απόφασης.
4. Το ένδικο μέσο της άμεσης προσφυγής (sofortige Beschwerde) κατά διατάξεων που εκδίδει το δικαστήριο κατά την εκδίκαση της υπόθεσης (Beschluss) πρέπει να ασκηθεί εντός υποχρεωτικής προθεσμίας δύο εβδομάδων (άρθρο 569 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Η υποχρεωτική προθεσμία αρχίζει από την επίδοση ή κοινοποίηση της διάταξης και, πάντως, το αργότερο μετά την παρέλευση πέντε μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης. Η προθεσμία για την άσκηση αναίρεσης (Rechtsbeschwerde), η οποία πρέπει να αφορά μόνο νομικά σφάλματα, είναι υποχρεωτική και διαρκεί έναν μήνα από την επίδοση ή κοινοποίηση της δικαστικής απόφασης (άρθρο 575 παράγραφος 1 πρώτη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), ενώ για την αιτιολόγησή της προβλέπεται προθεσμία ενός μηνός (άρθρο 575 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).
5. Σε περίπτωση που ένας διάδικος παραλείψει, χωρίς δική του υπαιτιότητα, να προβεί σε κάποια από τις διαδικαστικές ενέργειες που απαριθμούνται στο άρθρο 233 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.χ. δεν τηρήσει υποχρεωτική προθεσμία ή προθεσμία αιτιολόγησης άσκησης ένδικου μέσου), μπορεί να υποβάλει αίτηση για την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση. Η αίτηση αυτή πρέπει να

υποβληθεί εντός προθεσμίας δύο εβδομάδων από την άρση του κωλύματος (άρθρο 234 παράγραφοι 1 και 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

Το αστικό δίκαιο και η πολιτική δικονομία της Γερμανίας προβλέπουν επίσης, ενδεικτικά, τις ακόλουθες ειδικές προθεσμίες:

1. Στο πλαίσιο της διαδικασίας διαιτησίας, η απόφαση του διαιτητή μπορεί, με την επιφύλαξη τυχόν αντίθετης συμφωνίας μεταξύ των μερών, να προσβληθεί ενώπιον δικαστηρίου με αίτηση ακύρωσης εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης (άρθρο 1059 παράγραφος 3 πρώτη και δεύτερη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).
2. Η επανάληψη διαδικασίας που έχει περατωθεί με την τελεσιδικία οριστικής δικαστικής απόφασης μπορεί να ζητηθεί με αίτηση αναψηλάφησης (Nichtigkeitsklage) ή με αγωγή αποκατάστασης (Restitutionsklage) (άρθρο 586 παράγραφοι 1 και 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) εντός υποχρεωτικής προθεσμίας ενός μηνός από την ημέρα κατά την οποία ο διάδικος έλαβε γνώση του λόγου ακύρωσης της απόφασης.
3. Στις περιπτώσεις που αφορούν την αυτοτελή αποδεικτική διαδικασία (selbständiges Beweisverfahren, άρθρο 494a παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας) ή τη λήψη συντηρητικών μέτρων (Arrest, άρθρο 926 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), το δικαστήριο δύναται επίσης να τάξει στον διάδικο προθεσμία για την προσβολή της απόφασης.
4. Σε περίπτωση που ο μισθωτής, κατόπιν απαίτησης του εκμισθωτή για αύξηση του μισθώματος έως το σύννηδες στην περιοχή μίσθωμα σύμφωνα με το άρθρο 558 του Αστικού Κώδικα, δεν παράσχει τη συγκατάθεσή του για αύξηση του μισθώματος μέχρι την εκπνοή του δεύτερου ημερολογιακού μήνα από την κοινοποίηση της απαίτησης για την αύξηση, ο εκμισθωτής δύναται να υποβάλει αγωγή εντός τριών περαιτέρω μηνών (άρθρο 558b παράγραφος 2 του Αστικού Κώδικα).
5. Σε περίπτωση που ένας μισθωτός επιθυμεί να προσβάλει ως άκυρη την έγγραφη απόλυσή του, οφείλει να εγείρει αγωγή ενώπιον του δικαστηρίου εργατικών διαφορών εντός τριών εβδομάδων από τη λήψη της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας [άρθρο 4 πρώτη περίοδος του νόμου περί προστασίας κατά των απολύσεων (Kündigungsschutzgesetz)]. Εάν παρέλθει άπρακτη η εν λόγω προθεσμία, η καταγγελία θεωρείται έγκυρη αναδρομικά.

13 Μπορούν τα δικαστήρια να τροποποιήσουν τις προθεσμίες, ιδίως τις προθεσμίες εμφάνισης στο δικαστήριο, ή να καθορίσουν ειδική ημερομηνία εμφάνισης;

Καταρχήν, κάθε δικαστήριο έχει την ευχέρεια να καθορίζει την ημερομηνία και την ώρα της εκάστοτε δικάσιμου, αν και είναι υποχρεωμένο στο πλαίσιο αυτό να συμμορφώνεται με το καθήκον διευκόλυνσης της διαδικασίας, καθώς και με τον κανόνα ότι οι δικάσιμοι δεν πρέπει να προγραμματίζονται ημέρα Σάββατο, Κυριακή ή άλλη αργία γενικής ισχύος παρά μόνο σε κατεπείγουσες περιπτώσεις.

Για την κλήτευση στη δικάσιμο το δικαστήριο πρέπει να τηρεί προθεσμία τουλάχιστον μίας εβδομάδας για τις δίκες για τις οποίες είναι υποχρεωτική η παράσταση δια συνηγόρου και τριών ημερών για τις υπόλοιπες δίκες. Η προθεσμία αυτή μπορεί να συντομευθεί μόνο με συμφωνία των διαδίκων κατόπιν αίτησης ενός εκ των διαδίκων.

Για τη δικάσιμο κατά την οποία προβλέπεται να διεξαχθεί προφορική διαδικασία, το δικαστήριο οφείλει, σύμφωνα με το άρθρο 141 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, να διατάξει την αυτοπρόσωπη εμφάνιση αμφοτέρων των διαδίκων, εφόσον κρίνει ότι αυτή είναι απαραίτητη για τη διακρίβωση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης. Ωστόσο, το δικαστήριο δύναται να μην απαιτήσει την αυτοπρόσωπη εμφάνιση ενός διαδίκου σε περίπτωση που, λόγω μεγάλης απόστασης (βλέπε το ερώτημα 8) ή ένεκα άλλου επιτακτικού λόγου, δεν είναι εύλογο να απαιτηθεί από έναν διάδικο να παραστεί αυτοπροσώπως στη δικάσιμο. Με τον όρο «άλλος επιτακτικός λόγος» (sonstiger wichtiger Grund), κατά την έννοια του άρθρου 141 παράγραφος 1 δεύτερη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, νοείται οποιοσδήποτε σημαντικός λόγος ο οποίος αφορά τον οικείο διάδικο, μεταξύ άλλων, για παράδειγμα, ασθένεια, ήδη προγραμματισθείσες διακοπές, υπερβολικός φόρτος εργασίας ή η ψυχική ταλαιπωρία που αναμένεται ενδεχομένως να προκληθεί εξαιτίας της συνάντησης με τον έτερο διάδικο.

Ακόμη, το άρθρο 227 παράγραφος 1 πρώτη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προβλέπει ότι, κατόπιν αίτησης ενός των διαδίκων, το δικαστήριο δύναται, για «βάσιμους λόγους» (erhebliche Gründe), να ματαιώσει ή να μεταθέσει τη δικάσιμο κατά την οποία προβλέπεται να διεξαχθεί προφορική διαδικασία ή να αναβάλει τη

διεξαγωγή της προφορικής διαδικασίας. Για τους σκοπούς της συγκεκριμένης διάταξης, δεν νοείται ως «βάσιμος λόγος» η υπαίτια μη εμφάνιση ενός διαδίκου ούτε η αδικαιολόγητη ελλιπής προετοιμασία. Αντιθέτως, η έννοια του βάσιμου λόγου καλύπτει τη μη τήρηση των προθεσμιών κλήτευσης και παράστασης, την αναγκαία αλλαγή συνηγόρου, την ασθένεια μάρτυρα, συνηγόρου ή διαδίκου και την ύπαρξη κωλύματος για κάποιον από τα προαναφερθέντα πρόσωπα λόγω του θανάτου στενού συγγενικού του προσώπου. Το δικαστήριο δύναται να αξιώσει την απόδειξη του λόγου στον οποίον στηρίζεται η αίτηση αναβολής της δικασίμου, ενώ η διακρίβωσή του πρέπει να είναι τόσο πιο διεξοδική όσο συντομότερο είναι το χρονικό διάστημα που απομένει μέχρι την ορισθείσα δικασίμο. Πέραν τούτου, το άρθρο 227 παράγραφος 3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προβλέπει σε ορισμένες περιπτώσεις τη δυνατότητα απλουστευμένης αναβολής της δικασίμου κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Ιουλίου μέχρι την 31η Αυγούστου, κατόπιν αίτησης ενός των διαδίκων.

14 Εφόσον μια πράξη η οποία απευθύνεται σε διάδικο που κατοικεί σε τόπο όπου θα ετύγχανε παράτασης προθεσμίας κοινοποιείται σε τόπο όπου δεν παρέχεται η εν λόγω παράταση, το πρόσωπο αυτό χάνει το ευεργέτημα της εν λόγω προθεσμίας;

Δεδομένου ότι η επικράτεια της Γερμανίας δεν περιλαμβάνει γεωγραφικές ιδιαιτερότητες, δεν συντρέχει λόγος για την ύπαρξη ειδικών ρυθμίσεων. Ως εκ τούτου, στους κανόνες πολιτικής δικονομίας της Γερμανίας δεν προβλέπεται γενικής ισχύος παράταση των προθεσμιών για τα άτομα των οποίων η κατοικία βρίσκεται μακριά από την έδρα του αρμόδιου δικαστηρίου. Εντούτοις, σύμφωνα με το άρθρο 141 παράγραφος 1 δεύτερη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το δικαστήριο δύναται σε μεμονωμένες περιπτώσεις να απαλλάξει έναν διάδικο από την υποχρέωση αυτοπρόσωπης παράστασης εάν κρίνει ότι ο τόπος κατοικίας του διαδίκου βρίσκεται σε τόσο «μεγάλη απόσταση» (große Entfernung) από την έδρα του δικαστηρίου ώστε να μην είναι δίκαιο να απαιτηθεί αυτοπρόσωπη παράσταση του συγκεκριμένου διαδίκου στη δικασίμο. Στο πλαίσιο αυτό, μια απόσταση μερικών εκατοντάδων χιλιομέτρων δεν θεωρείται πλέον «μεγάλη», και τούτο λόγω του ότι στις μέρες μας οι μεταφορικές συνδέσεις είναι ως επί το πλείστον καλές. Εξάλλου, εν προκειμένω έχουν σημασία οι γενικές περιστάσεις εκάστης περίπτωσης, συμπεριλαμβανομένης της κατάστασης της υγείας του διαδίκου.

Δεδομένου ότι οι κανόνες δεν προβλέπουν παράταση των προθεσμιών για τους διαδίκους που κατοικούν σε απομακρυσμένες περιοχές, δεν υφίσταται στο πλαίσιο της γερμανικής έννομης τάξης ζήτημα αναγνώρισης μεγαλύτερων προθεσμιών σε άλλους τόπους.

15 Ποιες είναι οι συνέπειες σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών;

Η μη τήρηση προθεσμίας μπορεί να έχει ποικίλες έννομες συνέπειες. Παραδείγματα:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 296 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τα μέσα επίθεσης και άμυνας των διαδίκων, τα οποία ασκούνται μετά την εκπνοή της προθεσμίας που είχε ταχθεί για αυτά, γίνονται δεκτά μόνον εφόσον το δικαστήριο θεωρεί, με γνώμονα την ελεύθερη κρίση του, ότι κάτι τέτοιο δεν θα προκαλέσει παρέλκυση της επίλυσης της νομικής διαφοράς ή εφόσον ο οικείος διάδικος επικαλείται επαρκείς λόγους προς δικαιολόγηση της καθυστέρησης. Σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις, τα μέσα επίθεσης και άμυνας των διαδίκων τα οποία έχουν απορριφθεί δικαίως δεν μπορούν να ασκηθούν ούτε στην κατ' έφεση εκδίκαση της υπόθεσης (άρθρο 531 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).
2. Σε περίπτωση που, εντός δύο εβδομάδων από την επίδοση ή κοινοποίηση του δικογράφου αγωγής, ο εναγόμενος δεν δηλώσει κατά την έγγραφη προδικασία δυνάμει του άρθρου 276 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ότι είναι έτοιμος να αντικρούσει την αγωγή, τότε το δικαστήριο δύναται, κατόπιν αίτησης του ενάγοντος, να προχωρήσει στην έκδοση ερήμην απόφασης εις βάρος του εναγομένου (άρθρο 276 παράγραφος 1 πρώτη περίοδος, άρθρο 276 παράγραφος 2 και άρθρο 331 παράγραφος 3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).
3. Στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης διαταγής πληρωμής, εάν ο οφειλέτης αφήσει να περάσει άπρακτη η προθεσμία για την άσκηση ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής (άρθρο 692 παράγραφος 1 σημείο 3 και άρθρο 694 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), ο δανειστής μπορεί να ζητήσει την έκδοση διαταγής αναγκαστικής εκτέλεσης εις βάρος του οφειλέτη (άρθρο 699 παράγραφος 1 πρώτη περίοδος του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).
4. Η μη εμπρόθεσμη άσκηση ένδικου μέσου έχει ως συνέπεια την τελεσιδικία της απόφασης (άρθρο 705 του

Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η προθεσμία για την άσκηση ανακοπής ερημοδικίας ή ανακοπής κατά διαταγής αναγκαστικής εκτέλεσης. [Η συγκεκριμένη ανακοπή (Einspruch) δεν θεωρείται κατ' ακριβολογία «ένδικο μέσο», δεδομένου ότι δεν αποφαινεται για αυτήν δικαστήριο υψηλότερου βαθμού, αλλά το ίδιο δικαστήριο.] Η μη εμπρόθεσμη αιτιολόγηση έφεσης ή αναίρεσης έχει ως συνέπεια την απόρριψη του ένδικου μέσου με το σκεπτικό ότι είναι απαράδεκτο (πρβλ. άρθρο 522 παράγραφος 1, άρθρο 552 παράγραφος 1 και άρθρο 577 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

5. Αντίστοιχη ρύθμιση ισχύει για την προθεσμία αιτιολόγησης προσφυγής κατά απόφασης του δικαστηρίου με την οποία απορρίπτεται αίτηση ενός διαδίκου (άρθρο 544 παράγραφος 4 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).

16 Αν λήξει η προθεσμία, ποια ένδικα μέσα παρέχονται στους διαδίκους που δεν τήρησαν τις προθεσμίες, δηλαδή στους ερημοδικούντες διαδίκους;

Εάν παρέλθει άπρακτη προθεσμία, ο θιγόμενος διάδικος έχει τις ακόλουθες δυνατότητες έννομης προστασίας σε σχέση με τις έννομες συνέπειες που περιγράφονται στην ανωτέρω απάντηση στο ερώτημα 15:

1. Στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 296 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ο διάδικος έχει τη δυνατότητα να δικαιολογήσει την καθυστέρηση (βλέπε ανωτέρω). Για τον σκοπό αυτόν, ο διάδικος οφείλει να επικαλεσθεί καθώς και να αποδείξει, εφόσον το απαιτήσει το δικαστήριο, ότι δεν είναι υπαίτιος για τη μη τήρηση της προθεσμίας. Εάν ο διάδικος κατορθώσει να αποδείξει ότι δεν είναι υπαίτιος, το δικαστήριο είναι υποχρεωμένο να λάβει υπόψη την εκπρόθεσμη πράξη.
2. Ο διάδικος εις βάρος του οποίου έχει εκδοθεί ερήμην απόφαση μπορεί να την προσβάλει με ανακοπή (άρθρο 338 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Εφόσον η ανακοπή είναι παραδεκτή, δηλαδή ειδικότερα εάν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και με τον τύπο που προβλέπει ο νόμος (άρθρα 339 και 340 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), και εφόσον είναι βάσιμη, η δίκη επανέρχεται, στην έκταση που καλύπτει η ανακοπή, στην κατάσταση στην οποία βρισκόταν προ της ερημοδικίας (άρθρο 342 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας).
3. Η άσκηση ανακοπής χωρεί και κατά διαταγής αναγκαστικής εκτέλεσης στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης διαταγής πληρωμής, δεδομένου ότι, βάσει του άρθρου 700 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, η διαταγή αυτή εξομοιούται με ερήμην δικαστική απόφαση.
4. Οι προθεσμίες για την άσκηση έφεσεων και ανακοπών είναι υποχρεωτικές προθεσμίες. Εάν ένας διάδικος εμποδίστηκε χωρίς δική του υπαιτιότητα να τηρήσει μια υποχρεωτική προθεσμία, μπορεί να υποβάλει αίτηση για την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση (άρθρα 233 και επόμενα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Εν προκειμένω, ο διάδικος πρέπει να τηρήσει την προθεσμία και τον τύπο που ορίζει ο νόμος (άρθρο 234 και άρθρο 236 παράγραφος 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Τα πραγματικά περιστατικά τα οποία προβάλλονται προς δικαιολόγηση της μη τήρησης της προθεσμίας πρέπει να εξηγηθούν και να αποδειχθούν (άρθρο 236 παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Εντός της ίδιας προθεσμίας που ισχύει για την υποβολή της αίτησης, ο διάδικος πρέπει επίσης να προβεί σε κάθε διαδικαστική πράξη που είναι ενδεχομένως εκπρόθεσμη (π.χ. άσκηση έφεσης).
5. Η δυνατότητα επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση ισχύει επίσης στην περίπτωση της μη τήρησης της προθεσμίας που ισχύει για την αιτιολόγηση έφεσης ή αναίρεσης.

Τελευταία επικαιροποίηση: 23/02/2026

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα